

Oponentský posudek

na disertační práci

Sandry B r o ž o v é

„Právo mezinárodních smluv – následné dohody a následná praxe“

Předložená disertační práce má rozsah cca 200 nenormovaných stran textu.

Zvolené téma je aktuální, o čemž svědčí mj. i to, že je v současné době na programu práce Komise pro mezinárodní právo OSN, a to v poměrně pokročilém stádiu, kdy byly předloženy a projednány čtyři zprávy zvláštního zpravodaje a na stole jsou i návrhy závěrů, jež prošly v Komisi prozatím prvním čtením. Má svůj význam teoretický, tak i praktický, jakkoli někdy možná i trochu přeceňovaný. Pro doktorandku situace na jedné straně poměrně komfortní, na straně druhé z mnoha důvodů ošidná. Mnoho materiálů, pramenů, názorů doktríny, komentářů a diskusí, rozptýlených produktů praxe, problémů nastolených, i tiše opuštěných, prošlapaná cesta a autorita zvláštního zpravodaje, ale i jeho bezprostřední konkurence... Získat potřebný přehled a náležitou orientaci bylo zde alfou a omegou.

Pokud jde o strukturu práce, základní osnova, kostra práce na první pohled má svou logiku, lze snad vytknout jen určitou disproporci ve vyváženosti (80 stran obecné přípravy před přechodem k vlastnímu jádru tématu) a ne vždy dostatečné věcné členění uvnitř jednotlivých kapitol snižující přehlednost a návaznost pojednávaných dílčích problémů.

Obsahové zpracování a celkový dojem z něho charakterizovala paradoxně sama autorka velmi výstižně v závěru své práce na str. 200 větou: „Lze nabýt dojmu, že předkládaná disertační práce průběžně spíše otvírá nové otázky, než by je uzavírala.“ Tomu může oponent jen přisvědčit a dodat, že jde zcela evidentně o daň již shora zmíněné ošidné volbě tématu. Mnoho nastolených problémů, reprodukováných názorů a citací, ale i zbytečných notorií, postavených vedle sebe, bez poněkud hlubší analýzy, vede k výslednému efektu, jímž je jistě dobrá, nepochybně záslužná, a vcelku i zajímavě, a způsobem svědčícím o porozumění dané problematice, uspořádaná jejich kompilace, jakož i pokus o selektivní komentovaný pohled do různých oblastí smluvní praxe (kap.5), ale také rezultující v jen mělké až vágní závěry.

Z věcných a terminologických připomínek a otázek ke konkrétnímu textu lze vybrat několik následujících, k nimž by autorka mohla zaujmout stanovisko:

- 1) Co bylo důvodem zařazení bodu 1.2 Dělení smluv v takto nekomplexně a nesystémově pojaté podobě?
- 2) Lze upřesnit, jaká by měla být role dokumentů podléhajících utajení podle vnitrostátního práva, o níž by bylo možné vést diskusi?(s.60 odst.3)
- 3) Na s. 75 odst.2 v podstatě nesdílím tam uvedené spekulace a zjednodušená vysvětlení rezervovanosti a jakési demotivaci států dodržovat pravidla vyplynulá a zformulovaná v rámci tzv. pokrokového rozvoje mezinárodního práva, jež by měla být naopak rizikem ohrožujícím či přinejmenším zpomalujícím rozvoj, či dokonce bránit spontánnímu vzniku nových obyčejů.
- 4) S.88 odst.2 – Nejde zde snad o „interpretativní deklaraci“ namísto „interpretativní výhrady“?
- 5) Není poslední věta na s.122, že výsady a imunity diplomatů „nesmí v žádném případě ohrožovat bezpečnost nebo jiné důležité zájmy a ztěžovat plynulé fungování mezinárodního společenství“ nějaký novinářský overstatement?
- 6) Jak lze právně vysvětlit větu „Výjimečné postavení OSN (která v sobě zahrnuje všechny přidružené odborné organizace) tkví v tom, že sdružuje téměř všechny státy světa.“ (s.134)?
- 7) O jaký existující konkrétní právní řád , v jehož kontextu je třeba pohlížet na každou mezinárodní smlouvu se má jednat podle poslední věty prvního odst. na s.137?

Po formální stránce práce vykazuje jistou řemeslnou zkušenost autorky, pokud jde o související prameny a náležitě zpracování požadovaného doprovodného vědeckého aparátu. Nicméně pro kvalifikační práci lze jen obtížně připustit nenormovanou vnější úpravu (řádování). Tentokrát nelze konstatovat ani v minulosti jinak stoprocentní pečlivost při korekturách překlepů. Formulace představující vybočení z jinak důsledně dodržovaného odborného stylu byla zaznamenána jen na dvou místech a lze je vyhodnotit jako marginální.

Celkově, s odvoláním na to, co bylo již uvedeno výše, práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

V Praze dne 7. července 2017

JUDr. Milan Beránek